

Životní příběh Erny Machové, rozené Oustové

Narodila se **31. března 1932 ve Varnsdorfu**, městě na severu Čech, kde tehdy žilo převážně německé obyvatelstvo. Do roku 1935 zde panovalo klidné soužití Čechů a Němců – vzájemně si chodili do obchodů, navštěvovali své služby a žili bez větších konfliktů.

Dětství poznamenané válkou (1935–1945)

Zlom nastal po nástupu Hitlera k moci. Atmosféra ve Varnsdorfu se změnila, rostla nenávist a s ní i nebezpečí. **V roce 1938 po Mnichovské dohodě byla rodina nucena okamžitě město opustit.** Erna byla jako malá holčička poslána domů ze školy a během pár dní už s maminkou stála na nádraží s kufry – utíkaly do bezpečí k babičce.

Rodina se následně usadila v Kosmonosích. Školní výuka byla postupně omezována – německé úřady zabíraly budovy, a tak **Erna chodila do školy nejprve k babičce, poté do obývacího pokoje vlastních rodičů a nakonec si pro úkoly dojížděla jen jednou týdně šest kilometrů.**

V období války trpěla nedostatkem jídla a dokonce prodělala zápal pohrudnice. Maminka s přítelkyní musely jezdit na venkov směřovat oblečení a domácí věci za základní potraviny.

Navzdory svému věku se Erna zapojila do odboje – **dělala spojkou mezi dospělými a partyzány**, kteří se ke konci války ukrývali na kopci Baba. Největší strach zažila, když ustupující německé jednotky vyhrožovaly, že zastřelí každého desátého muže, pokud jim rodiny nepomohou uniknout před Rudou armádou.

Pamatuje si také bombardování Mladé Boleslavi, které viděla z patníku u silnice, a i to, jak málo jídla lidé měli: 1/8 litru mléka, 10 dkg masa a chleba denně.

Konec války a překvapivé přátelství (1945)

Po osvobození sovětskými vojsky v roce 1945 byla rodině přidělena povinnost ubytovat velitele jednoho z pluků. Byl to **ruský plukovník a univerzitní profesor Pidon Hukodon**, který si Ernu oblíbil, protože měl dceru stejného věku. Dokonce ji vzal na slavnostní akci na hrad Sychrov – jela v jeho limuzíně a měla poprvé v životě slavnostní večeři.

Mládí a studia (konec 40. a 50. léta)

Po válce se Erna konečně mohla normálně vzdělávat. Vstoupila do skauta, kde získala tři orlí pera, a vedla velmi „akční život“ plný sportu a táborů. Její tatínek, který v dětství sám přišel o rodiče, jí vše vynahrazoval – měli krásný vztah plný společných zážitků.

Na gymnáziu se jí dařilo, chodila do tanečních a prožila první lásky, mezi nimi i tu k saxofonistovi Kadlíčkovi Čeledovi.

Po maturitě se rozhodla pro studium práv. V Praze bydlela na koleji v Petrské ulici a pokračovala ve skautské činnosti (přezdívka Šipka).

První zaměstnání a soudcovská kariéra

Po dokončení práv získala umístěnku ke Krajskému soudu v Liberci. Zkoušela ji výrazná osobnost – prvorepublikový soudce – který jí přesto, že se divil jejím ambicím, přijetí umožnil.

Erna se stala **soudkyní v trestním právu**. Soudila těžké i kuriózní případy – od vražd dětí až po sňatkového podvodníka, který zanechával zamilované dívky po celé republice.

Okupace 1968 a zlom v kariéře

Po srpnu 1968 přišly tzv. prověrky. Erna odmítla nazvat okupaci „bratrskou pomocí“ a kvůli svému postoji musela **v roce 1971 opustit soud**. Až do roku 1990 pracovala v továrně v Ústí

nad Labem. Ke ztrátě místa přispěla i reorganizace krajů v roce 1960, která Liberec administrativně přesunula pod Ústí.

Návrat k právům a pozdější život

Po roce 1989 se mohla znovu vrátit ke své profesi a pracovala jako soudkyně až do svých **72 let**.

S manželem Milou se seznámila na večírku na lesní chatě, kamarád Jarda Tichý jim „domluvil rande“.

Je maminkou dvou dětí, babičkou pěti vnoučat a má čtyři pravnoučata.

Poselství současné generaci

Erna říká, že bychom si měli vážit míru, bezpečí a podmínek, ve kterých dnes žijeme. Nezažíváme válku, hlad ani strach, který byl běžnou součástí jejího dětství.